

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

567. An Capitulum, postquam deputavit Vicarium absque reservatione aliqua vel limitatione, possit dein de immiscere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

tionem, nisi à Capitulo, quod in illis noluit illam ei dare. Pro quo facit declaratio S. Congregationis in *Abbat. quàm refert p. 568. n. 87.* Et sic inquit Pax-Jord. l. 12. tit. 2. n. 61. ex dicta formula (nempe deputationis Vicarii, quam num. 60. recitaverat ex Quarant.) liquet Capitulo sibi multa reservare, quæ sive in re, sive injuriâ reservaverit, tenebitur Vicarius observare, quia cum sit forma mandati, debet ad unguem custodiri. Porro dum Capitulo juxta hanc sententiam reservavit sibi aliqua, si reservata sunt voluntariâ jurisdictionis, & gratiosa, non repugnare ea exerceri per ipsum Capitulo, ait Ventrigl. *loc. cit. num. 19.* si verò sunt contentiosa jurisdictionis, & exerceri debeant cum cognitione causæ, Capitulo debere ea delegare, ne partes detrimentum patiantur ob difficultatem congregandi Capitulo, hancque delegationem posse fieri non solum Vicario, sed & alteri. Idem ferè tradit Pax Jord. *loc. cit. n. 25.* ubi: reservationes tolerabiles censentur, quæ respiciunt voluntariam jurisdictionem, aut præmissam; secus, si ageretur de jurisdictione contentiosa, actibusque judiciariis; quia cum in his posset contingere justitiæ retardatio, & partium gravamen, quibus, ut occurreret Concilium, abstulit exercitium jurisdictionis à Capitulo, & mandavit transferri in Vicarium; cui decreto per reservationes tales contraveniretur, & ob id non sunt permittæ. Pro quo citat Quarantam. Quod verò tradit Marc. Ant. Genuens. in *pr. Curia Neap. pol. c. 85. n. 3.* apud Garc. *loc. cit. n. 26.* Capitulo non posse causam alteri delegare, quàm Vicario suo, præcedit solummodo, quando Capitulo à principio commiserat causam Vicario, quod tunc eam ab illo auferre non debeat, & alteri delegare, nisi ex justa causa. Ventrigl. *Garcias loc. cit.* quàmvis, ut addit Ventrigl. si Capitulo auferret causam à Vicario, & committeret alteri (intellige, sine causa) actus per hoc non irriteretur. De cetero cavendum rectè monet Pax Jord. *loc. cit. n. 62.* à talibus reservationibus, quæ illicitæ sunt, & quandoque simoniacæ, ut, dum Capitulo reservasset medietatem salarii, & emolumentorum Vicariatus dividendam inter Canonicos.

2. Veruntamen his omnibus non obstantibus testatur Fagn. in *c. his qua. de major. & obed. num. 72.* S. Congr. præpositam negot. Episcoporum. & Regular. definitivè, Capitulo teneri Vicario suo jurisdictionem totam conferre non cumulativè, sed privativè. De qua S. Congreg. decisione plura infra, ubi de revocatione Vicarii.

Quæstio 367. An Capitulo, postquam deputavit Vicarium absque reservatione aliqua vel limitatione, possit dein se immiscere administrationi jurisdictionis, & aliqua ad se avocare?

1. **R**esp. Negativam tenet *Garcias cit. loc. n. 25.* ubi ex declarationibus præmissis S. Congreg. maximè ex illa Toletan. videtur Capitulo sede vacante non posse se in aliquo intrinsecè circa administrationem jurisdictionis, seu sibi aliquid reservare; sed debere totam administrationem jurisdictionis liberè Vicario relinquere, & c. quod ipsum se intelligere de casu, ubi jam antea decenter jurisdictione illimitatè concessa Vicario, satis indicat per verba eodem contextu subjuncta: *licet antea posset dare huic Vicario potestatem restrictam.* Idem sentire videtur Pax-Jord. *loc. cit. n. 62.* dum ait: advertendum, quod reservationes, quàmvis
P. Laurentii Tract. III. De Capit. sed. vae.

licite fiant in ipso actu deputationis, alioquin post deputationem non permitteretur amplius.

2. Affirmativam è contrà, & quidem non tantum posse Capitulo ex post reservare, seu avocare ad se aliqua; verum etiam posse se intrinsecè in exercitio jurisdictionis, eamque cumulativè exercere cum suo Vicario, sive exercitium illud non esse privativè apud Vicarium respectu Capituli, tenet Ventrigl. *tom. 2. annot. 15. §. 2. n. 26.* citans pro hoc Meroll. *to. 3. d. 7. c. 7. dub. 25. nu. 252. & seq.* & Dian. *p. 6. tract. 7. Miscellan. resol. 41.* datque hanc rationem Ventrigl. quod ante Trident. Capitulo potuit exercere jurisdictionem per seipsum sine Vicario, & Tridentinum solum obligavit ad constituendum Vicarium nullâ factâ abdicatione jurisdictionis ab illo; adeoque jam sicut Episcopus altringeretur constituere Vicarium, non per hoc dici posset, Vicarium illum habere jurisdictionem privativè ad Episcopum; ita quoque dici nequeat, Capitulo, quod in jurisdictione succedit Episcopo, per hoc, quod ardetur à Concilio, assumere Vicarium, cogi exercitium jurisdictionis abdicare, & relinquere illud privativè suo Vicario. Et sic Capitulo non esse privatim exercere jurisdictionem, quin post deputationem alteri delegare possit, tenet liberè Diana *loc. cit.* teste Ventrigl. quin & huc facere ait Ventrigl. declarationem adductam à Garcia *loc. cit. n. 28.* qua resolvitur non posse Capitulo unâ cum Vicario Visitatorem deputare, quod est exercere jurisdictionem, intellige, unâ cum Vicario. Contra quod postremum tamen facit, quod, ut ait Garc. *loc. cit. n. 27.* Congregatio vult, quod, si opus fuerit Visitatore, Vicarius eum constituat: hæc enim verba non tam sonant, quod Capitulo unâ cum Vicario possit deputare Visitatorem, quàm quod Capitulo non nisi per Vicarium, seu ministerio illius possit deputare illum; adeoque in hoc non nisi per Vicarium suum exercere jurisdictionem. Ac proinde etiam contra hanc doctrinam facit, quod Concilium revera videatur ademisse Capitulo exercitium jurisdictionis, dum voluit ab eo constitui Vicarium eo sine præcisè, ut suam per eum jurisdictionem exercent: idque idè, quis negotia tam multiplicia tempore sedis vacantis occurrentia, ordinatius per unum nómne omnium quàm multorum difficulter sæpè congregabilem, & in diversa abeuntium, & inter quos nonnunquam plures pertinacis & heterochiti cecebri, suffragiis expediuntur, Quæ ratio in constitutione Vicarii Episcopi locum habere non potest, dum is aliâ ratione non assumitur, quàm ut Episcopum nimiam negotiorum mole pressum sublevet, & in administratione Episcopali coadjuret; adeoque, casu quo obligaretur ex hoc capite assumere Vicarium, exinde nullatenus sequeretur, administrationem Episcopo adimi.

3. Multòque jam minùs poterit Capitulo limitare Vicario illud exercitium jurisdictionis, & aliqua ad se avocare, ubi is negligente Capitulo constitutus à Metropolitanò illimitatè. Habet enim tunc potestatem omnem & jurisdictionem, quam Capitulo ei dare poterat, independenter à voluntate Capituli, quàm proinde ei imminuere dein non potest Capitulo. Et id velle videtur *Garcias loc. cit. n. 34.* ubi: videtur Metropolitanus, ad quem devolvitur deputatio Vicarii, si Capitulo in eo deputando fuit negligens, juxta decretum Concilii possit illi dare jurisdictionem & potestatem in illis, quæ Capitulo sibi reservavit.

T 3

NAM

Nam eadem est ratio de parte ac de toto; ita ut sensus sit: in iis, quæ Capitulum sibi reservare potuisset (nam dum neglexit deputare Vicarium, sicut nulla ei actu commisit, sic quoque nulli sibi actu reservavit) vel certe ut sensus sit: in iis, quæ fortè Capitulum sibi actu reservavit, relinquendo de cetero deputationem Vicarii Metropolitanano.

Quaestio 568. Num ergo etiam ita omnis iurisdiclio transeat ad Vicarium (intelligendum illimitatè ac simpliciter deputatur absque ulla positiva reservatione) ut transcant quoque ad eum, quæ speciale aliis mandatum Episcopi requirunt respectu Vicarii Generalis illius?

1. **R**esp. Non convenire in hoc AA. affirmativam tenet Garcias *loc. cit. n. 28*, ubi: Videtur in Vicarium electum à Capitulo sede vacante eo ipso transire totam iurisdictionem Capitulo competentem, nec esse necessarium speciale mandatum seu commissionem quoad ea, quæ in Vicarium Episcopi non transeunt sine speciali mandato. Nam cum Concilium arctet Capitulum ad constituendum Vicarium, qui totam iurisdictionem administret, non videtur necessaria aliqua commissio, &c. Citat pro hoc Garcias, uti & Barbosa, *Gutier. qq. canon. l. 1. c. 11. nu. 10.* Marc. Anton. *Genues. in pr. Curia Neapol. c. 86. n. 5.* citatur quoque à Barbof, *Molin. de iust. tract. 5. d. 11. nu. 4.* quorum opinionem probabilem dicit Ventrigl.

2. Negativam è contrà, nempe ea, quæ speciale commissionem requirunt, specialiter ei committi debere, sine qua speciali commissione ea in illum non transeunt, tenent Barbof *jur. eccl. l. 1. c. 32. n. 103.* Castropal. *tract. 1. 3. d. 2. p. 29. n. 5.* Pirh. *ad tit. de off. Vicar. nu. 78.* Ventrigl. *loc. cit. nu. 21.* citans Meroll. *ubi supra nu. 256. & seq.* Diana *p. 8. tract. 4. resol. 64.* citans insuper Novar. *in summ. Bullar. to. 2. tit. de Capit. sede vac. n. 10.* qui omnes testantur, displicuisse Rotæ sententiam affirmativam in una *Maurinens. pensionis de 25. Junii 1626.* Sic itaque Vicarium Capitularem (intellige illimitatè constitutum) non posse sine speciali mandato Capituli dispensare in interstitiis, tradit Ventrigl. *cit. n. 21.* in fine citans pro hoc Mandos. Pavin. Sbroz. Item Fagn. *in c. his quæ de major. & obed. n. 61.* Pro hac sententia potissimum urget illud Ventrigl. quod ex eo, quod obligetur Capitulum constituere Vicarium, non sequatur Vicarium illum necessariò habere totalem Capituli iurisdictionem; quòdque quoad hoc punctum non appareat ratio differentie inter Vicarium Capituli, & Vicarium Episcopi. Verùm ratio hæc differentie probabiliter videtur insinuata *quæ preced.* uti & contra alterum ibidem aliquid dictum. Porò penes Capitulum remanere adhuc jura & necessitatem tuendi ecclesiasticam libertatem & disciplinam sit Pax. *Jord. l. 12. tit. 2. n. 35.* prout id ipsum probat Quarant. apud eundem ex Brevi Clem. VIII. dato ecclesie Neapolitanæ sede vacante, quod recitat *ibidem* Pax. *Jord.*

Quaestio 569. An igitur Vicarius Capitularis majorem potestatem habeat, quàm Vicarius Generalis Episcopi: & sicut hic, ita & ille habeat iurisdictionem ordinariam, faciaturque idem tribunal cum Capitulo, sicut Vicarius Episcopi cum Episcopo?

1. **R**esp. ad primum convenienter magis ad sententiam secundo loco propositam *quæ*

preced. ex sola designatione non transeat in Vicarium, seu officialem Capituli sede vacante majorem potestatem, quàm in Vicarium Episcopi. *Pirh. loc. cit. Sbroz. de off. Vicar. l. 2. q. 41. n. 5.* citans Mandos. *ad regul. Cancell. 24. q. 6. n. 10.* Pavin. *q. 10. p. 23. n. 17.* Castropal. *loc. cit. Garc. cit. q. 7. nu. 29.* ubi: quamvis antea in Vicarium Capituli sede vacante non transiret major potestas, quàm in Vicarium Episcopi, &c. nisi per tò antea intelligat ante dispositionem illam Tridentini de exercenda iurisdictione à Capitulo per suum Vicarium, dum fortè is citra obligationem ab eo deputatus fuisset, non transivisse in illum majorem potestatem; quàm transeat modò in Vicarium Episcopi, dum is ab eo citra obligationem assumitur. Subjungit enim Garcias illa verba immediate, postquam præmississet: cum Concilium arctet Capitulum ad constituendum Vicarium, qui totam iurisdictionem administret, non videtur necessaria aliqua specialis commissio. Et certè sic congruentius ad hanc sententiam diceretur, habere in tantum majorem potestatem Vicarium Capitularem præ Vicario Episcopi, in quantum hic eget in pluribus speciali commissione Episcopi. Vide dicta supra, ubi: num Capitulum habeat majorem potestatem, quàm Vicarius Generalis Episcopi.

2. **R**esp. ad secundum, habere Vicarium Capituli fundatam intentionem in exercitio ordinariæ iurisdictionis eadem prorsus ratione sibi, quàm ipsi Episcopo competentis, ait Pignat. *rom. 10. consult. 121. nu. 1.* citans gl. *in c. Romana. de appellat. in 6. v. generaliter.* Covar. *qq. pract. c. 4. n. 87.* & var. *resol. l. 3. c. 20. nu. 4.* Sauch. *de matrim. l. 3. d. 29. qu. 1.* Sbroz. *l. 2. q. 55. n. 9.* ubi tamen aliud nihil, quàm quòd Vicarius Episcopi habeat iurisdictionem ordinariam, pro quo citat quamplurimos. Idem jam ante Pignatellum expressè tradidit Garc. *p. 5. c. 8. n. 22.* ubi postquam præmississet hæc formalia: Permittendum est, quòd Vicarius sicut Episcopus Ordinarius est: idque quamplurimis quoque citatis stabilivisset, subjungit: idem dicendum est in Vicario Capituli sede vacante. Et sanè in utroque Vicario, nempe Episcopi, & Capitulari eadem est ratio, sive dicatur cum Sbrozio, Sauch. Maranta, & pluribus aliis, quos refert Garcias *loc. cit. nu. 24.* Vicarium Episcopi ex eo esse ordinarium, quòd lex concedat illi iurisdictionem, interveniente factio, & ministerio (nempe assumptione, qua in Vicarium assumitur) Episcopi; sive dicatur cum ipso Garcia, Vicarium Episcopi accipere iurisdictionem ab Episcopo cum deputante, ut Abb. *in c. Romana. de appellat. in 6.* & Vestrius *in pr. l. 3. c. 3. n. 2.* ex eo tamen esse Ordinarium, quòd juris permissione ab Episcopo constituitur, ut eorum locum teneat, vicèsq; gerat iurisdictionem generaliter exercendo, & sic perinde sit, ac si à lege constitueretur. Eadem siquidem applicari possunt Vicario Capituli, etsi prius fortè minus congruenter ad dicta *quæst. ante hanc.* 4. cum Vicarius hic non accipiat iurisdictionem hanc à lege seu dispositione Tridentini ministerio Capituli eum deputantis, sed immediate ab ipso Capitulo, à quo constituitur, non solum ex juris (intellige Tridentini) permissione & consensu, sed etiam iussione, geratque vices Capituli, ejusque iurisdictionem, quæ utriusque ordinaria est, generaliter exerceat.

3. **R**esp. ad tertium: Videtur facere idem Consistorium, seu tribunal cum Capitulo. Si enim ille facit unum Consistorium, seu tribunal cum Episcopo, qui est in tribunali Episcopatus constitutus cum